

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เล่มที่ ๘

บทบรรณาธิการ

คำถาม การร่วมกระทำความผิดในลักษณะตัวการต้องพิจารณาในส่วนของกระทำนอกเหนือจากเจตนา ด้วยหรือไม่

ปลุกต้นมะพร้าวในที่ดินของผู้อื่น เจ้าของที่ดินให้คนงานตัดลูกมะพร้าวไปขาย เป็นความผิดฐานลักทรัพย์หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๙๕/๒๕๖๕

การร่วมกระทำความผิดในลักษณะตัวการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ต้องเป็นการร่วมกระทำความผิดด้วยกันซึ่งต้องพิจารณาทั้งในส่วนของกระทำและเจตนาของผู้ที่ร่วมกระทำ หมายถึงต้องร่วมกระทำผิดด้วยกันและกระทำโดยเจตนาด้วยกัน ทั้งทุกคนที่กระทำจะต้องรู้ถึงการกระทำของกันและกันและต่างประสงค์ถือเอาการกระทำของแต่ละคนเป็นการกระทำของตนด้วย

จำเลยที่ ๑ เป็นผู้เปลี่ยนกุญแจรั้วที่ดินพิพาท ล่าพังเพียงพฤติการณ์ของจำเลยที่ ๒ ที่อยู่ด้วยกันกับจำเลยที่ ๑ ในบ้านและที่ดินพิพาทดังกล่าวยังไม่พอพียงว่าจำเลยที่ ๒ เป็นตัวการร่วมรู้เห็นกับจำเลยที่ ๑ ในการเปลี่ยนกุญแจรั้วที่ดินพิพาทเพื่อไม่ให้โจทก์สามารถเข้าไปในบ้านและที่ดินพิพาทได้ พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบจึงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ กระทำ ความผิดฐานรบกวนการครอบครองบ้านและที่ดินพิพาทของโจทก์โดยปกติสุข

โจทก์เป็นผู้ปลุกต้นมะพร้าวในที่ดินพิพาท แต่เมื่อต้นมะพร้าวเป็นไม้ยืนต้นย่อมเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง เมื่อ ป. โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ ๒ ว. และ รฐ. แล้ว จำเลยที่ ๒ ว. และ รฐ. จึงเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในต้นมะพร้าวตามบทกฎหมายดังกล่าว การที่จำเลยที่ ๒ ให้คนงานตัดลูกมะพร้าวในที่ดินพิพาทไปขาย จึงไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์และเมื่อต้นมะพร้าวไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของโจทก์ โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานดังกล่าว

คำถาม ความผิดฐานลักทรัพย์ในเวลากลางคืนและความผิดฐานปลอมเงินตราเป็นการกระทำกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท หรือเป็นความผิดหลายกรรม

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๘/๒๕๖๖

จำเลยทำปลอมขึ้นซึ่งเงินตราธนบัตรของรัฐบาลไทยชนิดราคา ๑๐๐ บาท และมีธนบัตรปลอมนั้นไว้เพื่อนำออกใช้โดยรู้ว่าเป็นของปลอม เป็นความผิดสำเร็จตั้งแต่ทำปลอมและมีธนบัตรปลอมไว้เพื่อนำออกใช้แล้ว จากนั้นจำเลยนำธนบัตรรัฐบาลไทยปลอมที่จำเลยทำปลอมขึ้นดังกล่าวไปใช้ลักทรัพย์ ด้วยการใส่ธนบัตรปลอมดังกล่าวเข้าไปในช่องรับเงินของตู้เติมเงินบุญเติมของผู้เสียหายเพื่อโอนเงินจำนวนดังกล่าวไปยังบัญชีธนาคารของผู้มีชื่อที่จำเลยมีหรือเปิดไว้ใช้งาน โดยมีเจตนาทุจริตที่จะเอาเงินดังกล่าวไป เป็นการกระทำที่จำเลยมีเจตนาประสงค์ต่อผลต่างหาก สามารถแยกการกระทำแต่ละความผิดได้ จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

คำถาม ความผิดฐานให้สินบนเจ้าพนักงาน แต่ยังมีได้มีการส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงาน เป็นความผิดสำเร็จหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๘/๒๕๖๖

จำเลยที่ ๑ ได้มาที่บ้านของ ร. ซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากที่ ร. ได้ตกลงที่จะให้เงินเป็นสินบนแก่ร้อยตำรวจเอก ธ. แล้ว โดยจำเลยที่ ๑ มิได้เป็นผู้ร่วมเสนอสินบนให้แก่เจ้าพนักงานตำรวจด้วย ซึ่งความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๔๔ ย่อมเป็นความผิดสำเร็จเมื่อมีการให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงาน แม้จะยังมิได้ส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานก็ตาม การที่ ร. โทรศัพท์ติดต่อให้จำเลยที่ ๑ นำเงินมาให้เจ้าพนักงานตำรวจที่บ้านของ ร. นั้น จำเลยที่ ๑ เพิ่งเข้ามาเกี่ยวข้องโดยเป็นผู้นำเงินสินบนมาที่บ้านเกิดเหตุหลังจากความผิดสำเร็จแล้ว จึงมิใช่เป็นการร่วมกระทำความผิดกับ ร. ในลักษณะของตัวการ ทั้งมิใช่เป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิดจึงไม่เป็นผู้สนับสนุน อีกทั้งเมื่อจำเลยที่ ๑ มาถึงบ้านของ ร. ก็ถูกร้อยตำรวจเอก ธ. กับพวกจับกุมทันทีโดยไม่มีโอกาสที่จะพูดคุยกับร้อยตำรวจเอก ธ. หรือ ร. ถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงไม่มีพฤติการณ์ใดที่จะบ่งชี้ว่าได้ร่วมกับ ร. ให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน แต่อย่างไรก็ตาม จำเลยที่ ๑ เป็นผู้นำเงินสินบนมามอบให้แก่เจ้าพนักงานตำรวจเพื่อจูงใจให้เจ้าพนักงานตำรวจกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วยการปล่อยตัว ธ. และ ก. และมีให้ยึดรถกระบะ เป็นกรณีที่จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดแยกได้ต่างหากจากการกระทำความผิดของ ร. ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ต่างไปจากคำฟ้องที่ว่าจำเลยทั้งสองร่วมกับ ร. ให้สินบนแก่เจ้าพนักงานก็ตาม แต่ก็ยังเป็นข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานให้สินบนแก่เจ้าพนักงานแล้ว

เพราะการกระทำนั้นไม่ว่าจำเลยทั้งสองจะร่วมกันกระทำหรือต่างกระทำความผิดเพียงลำพัง จำเลยแต่ละคนก็ย่อมถูกลงโทษ แต่จะลงโทษได้ตามคำขอของโจทก์หรือไม่เท่านั้น ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องที่แตกต่างจากข้อเท็จจริงในทางพิจารณาดังกล่าวมิใช่ข้อสาระสำคัญ ทั้งจำเลยที่ ๑ มิได้หลงต่อสูศาลย่อมฟังลงโทษจำเลยที่ ๑ ตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนั้นได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง จำเลยที่ ๒ นั้น มิได้ร่วมอยู่ในที่เกิดเหตุไม่ได้ร่วมเจรจาตกลงที่จะให้สินบนแก่ ร้อยตำรวจเอก ธ. โดยตรงลำพังแต่เพียงการสนทนากันทางโทรศัพท์ระหว่าง ร. กับจำเลยที่ ๒ ว่าให้ ร. ถามเจ้าพนักงานว่าเคลียร์ที่นี้จบใหม่ ทำนองจะให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน แต่ขณะนั้น ยังมีได้มีการเสนอเรื่องดังกล่าวแก่ร้อยตำรวจเอก ธ. ยังมีได้มีการกระทำด้วยการขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงาน เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่แต่อย่างใด การที่ ร. ไปเสนอแก่ร้อยตำรวจเอก ธ. ว่าจะให้เงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท จบกันที่นี้ได้ใหม่ เป็นการกระทำโดยลำพังของ ร. เอง ไม่เกี่ยวข้องกับจำเลยที่ ๒ รับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง

คำถาม การลดทุน จะต้องดำเนินการให้ผู้ถือหุ้นทุกรายชำระค่าหุ้นให้เต็มจำนวนค่าหุ้นเสียก่อนหรือไม่ และผู้ได้รับประโยชน์จากมติพิเศษในการประชุมผู้ถือหุ้นเพียงรายเดียว ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียเป็นพิเศษอันต้องห้ามมิให้ออกเสียงลงคะแนนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๐๗/๒๕๖๖

การลดทุนจดทะเบียนเพื่อล้างผลขาดทุนสะสมของบริษัทสามารถทำได้ แต่การลงมติในการประชุมใหญ่ต้องกระทำให้ถูกต้องตาม ป.พ.พ. ว่าด้วยการประชุมใหญ่

การลดทุนโดยการลดมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ในหุ้นที่มีการชำระค่าหุ้นไม่เท่ากันทำให้ผู้ถือหุ้นสูญเสียเงินลงทุนต่างกัน ผู้คัดค้านจะต้องดำเนินการให้ผู้ถือหุ้นทุกรายชำระค่าหุ้นให้เต็มจำนวนค่าหุ้นเสียก่อนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถือหุ้นทุกรายที่จะต้องสูญเสียเงินลงทุนในจำนวนที่เท่ากันในแต่ละหุ้น กรณีเป็นที่แน่ชัดว่าบริษัท ท. ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นที่ยังชำระค่าหุ้นไม่เต็มมูลค่าเพียงรายเดียวโดยชำระเพียงหุ้นละ ๒๕ บาทก่อนการลดทุน เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากมติพิเศษในการประชุมนี้เพียงรายเดียว บริษัท ท. จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียเป็นพิเศษในการลงมติพิเศษเพื่อลดทุนและแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิ จึงต้องห้ามมิให้ออกเสียงลงคะแนนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๘๕ เมื่อไม่นับคะแนนเสียงของบริษัท ท. เข้าด้วยแล้วมติดังกล่าวก็ไม่ใช่คะแนนเสียงข้างมากไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้น

ที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตามมาตรา ๑๑๙๔ มติดังกล่าวจึงไม่เป็นมติพิเศษให้
ลดทุนและแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิตามมาตรา ๑๑๔๕ และมาตรา ๑๒๒๔ ประกอบมาตรา
๑๑๙๔ แต่เป็นมติพิเศษอันผิดระเบียบ กรณีมีเหตุเพิกถอนมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของผู้คัดค้าน
ในวาระพิจารณาลดทุนจดทะเบียนและพิจารณาแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิเพื่อให้สอดคล้องกับ
การลดทุน

คำถาม การโอนหุ้นฝ่าฝืนต่อข้อบังคับของบริษัทไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ วรรคหนึ่ง ตกเป็นโมฆะ ผู้รับโอนอาจได้กรรมสิทธิ์ในหุ้นโดยการครอบครอง
ปรบักษ์หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๔๗๕ - ๒๔๗๖/๒๕๖๖

การโอนหุ้นจะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้นเป็นคนละกรณีกับการจะได้กรรมสิทธิ์โดย
การครอบครองปรบักษ์หรือไม่ เนื่องจากการที่จะพิจารณาว่าการโอนหุ้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
นั้นต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ ส่วนการพิจารณาว่า
จะได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรบักษ์หรือไม่ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ มาตรา ๑๓๙๒ แม้การโอนหุ้นระหว่างผู้ร้องที่ ๑ กับผู้ร้องที่ ๒ ฝ่าฝืนต่อข้อบังคับของ
บริษัทผู้คัดค้านที่ ๒ ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ วรรคหนึ่ง
แต่ก็ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายห้ามมิให้ครอบครองปรบักษ์ในหุ้นดังกล่าว ผู้ร้องที่ ๒ ที่ ๓
ที่ ๔ ครอบครองหุ้นโดยเจตนาถือเพื่อตน โดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ
ติดต่อกันมานานกว่า ๕ ปี จนได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครอง

**นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ**